

**Wat te doen bij ontdekking van een
drugslaboratorium? Denk aan de 5 A 's:**

- **Aanhouden verdachte(n)**
 - liefst buiten het laboratorium
- **Afzetten terrein**
 - omgeving afzetten; bevries en bewaak de situatie
- **Alarmeren deskundigen**
 - **Brandweer** ROGS of AGS
 - **Politie** (Milieu)- of technische recherche
- **Afblijven**
 - schakel niets aan of uit
 - open of sluit geen kranen of vrieskisten
- **Afwachten**
 - wacht op deskundige lokale hulp
 - vraag advies bij de LFO

**LFO is 24 uur per dag bereikbaar via Meldkamer
van het Korps Landelijke Politie Diensten**

Telefoon: (0343) 53 53 53

De Experts van de LFO kunnen worden gealarmeerd door:

■ **Politie**

een milieu- technisch
rechercheur, in overleg met
een officier van dienst die
tevens hulpofficier van
justitie is

Voor meer informatie zie:

www.ontmantelen.nl

■ **Brandweer**

een officier van dienst / officier
ongevalsbestrijding gevaarlijke
stoffen / adviseur gevaarlijke
stoffen van de brandweer

Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen (LFO)

Na een projectperiode, waarin de beste werkwijze werd ontwikkeld en tegelijkertijd werd proefgedraaid, is de landelijke aanpak nu rond in de vorm van de Landelijke Faciliteit Ondersteuning bij Ontmantelen. Afgekort LFO.

De LFO heeft steun van de Commissie Veiligheid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, de Nederlandse Vereniging voor Brandweerbijstand en Rampenbestrijding en de Board Opsporing van de Raad van Hoofddorppolitie.

De LFO is ondergebracht bij de Unit Operationele Expertise en onderhoudt een nauwe relatie met het Kennis & Expertisecentrum Synthetische Drugs, alle onderdeel van de Nationale Recherche. Binnen de LFO werken 'LFO-Experts' van de politie en brandweer en het Nederlands Forensisch Instituut nauw samen.

De LFO biedt ondersteuning en geeft advies bij ontmanteling van:

- operationele productieplaatsen
- gewezen productieplaatsen
- resten van productieplaatsen
- gecompliceerde en/of omvangrijke dumpingen
- opslagplaatsen van chemicaliën die in verband staan met synthetische drugsproductie

De LFO is een kleine specialistische eenheid. De Experts van de LFO kunnen worden gealarmeerd door:

- **Politie**
een milieu-technisch onderzoeker, in overleg met een officier van dienst die tevens hulpofficier van justitie is
- **Brandweer**
een officier van dienst / officier ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen / adviseur gevaarlijke stoffen van de brandweer

De LFO is 24 uur per dag bereikbaar via de meldkamer van het KLPD in Driebergen.

Tel: **(0343) 53 53 53.**

Voor de beantwoording van vragen zonder dat er sprake is van een spoed- of noodsituatie staat het telefoonnummer (0492) 57 39 57 ter beschikking.

Nadere informatie

De LFO heeft voor de ontmanteling een 10-stappenplan ontwikkeld. Daarin wordt de ontmanteling stap voor stap in beeld gebracht. Het is daardoor op elk moment duidelijk wat, wanneer en door wie moet gebeuren.

De eerste belangrijke stappen en het alarmeringsnummer van de LFO staan vermeld op de -makkelijk te bewaren- aangehechte card. De alarmering verloopt via de meldkamer van het KLPD in Driebergen.

Zie voor meer informatie:
www.ontmantelen.nl

adres:

LFO/Nationale Recherche
p.a. Postbus 848 • 5700 AV Helmond
Tel: (0492) 57 39 57
E-mail: USD-Ontmantelen@ivw.nl

Zie voor meer informatie onze website:

www.ontmantelen.nl

Veilig ontmantelen van productieplaatsen synthetische drugs

© 2003 LFO. Alle rechten voorbehouden. Vormgeving en productie: Venhuis bno, Eindhoven

XTC productie, een gevaarlijke zaak

Het produceren van synthetische drugs, zoals XTC en amfetamine, gebeurt in de illegaliteit. In een soort laboratoriumomgeving worden diverse stoffen via een scheikundig proces omgezet in de gewenste drugs. Bij dat proces worden chemicaliën gemixt, verhit en bewerkt; hierbij komen diverse gevaarlijke/schadelijke dampen/stoffen vrij. Uiteindelijk komt de producent tot het poeder waar o.a. tabletten van geslagen worden. Maar er blijft ook veel gevaarlijk chemisch afval over.

Synthetische drugs zijn verboden en de productie ervan gebeurt illegaal. Er is dan ook geen sprake van een vergunning en er is niemand die de zaak controleert. De productieplaats is meestal niet professioneel opgezet en voldoet nauwelijks aan veilig-

heidseisen. Er kan gemakkelijk brand ontstaan; en ook komen ontploffingen voor. De benodigde grondstoffen en machines worden over het algemeen in het illegale circuit gekocht. Soms heeft de laborant veel verstand van het proces, maar meestal niet.

Vroeger kozen de criminelen graag locaties achteraf, op het platteland. Nu treffen we steeds vaker productieplaatsen aan in stedelijk gebied, bijvoorbeeld in een flat. Voor de omwonenden brengt dit grote risico's met zich mee.

Ontmantelen, wat is dat?

Zodra een productieplaats wordt ontdekt moet deze uiteraard zo snel mogelijk professioneel worden opgeruimd. Dat betekent allereerst dat er metingen verricht moeten worden op de aanwezigheid van gevaarlijke (chemische of explosieve) dampen. Bij een inwerking zijnd laboratorium moet het productieproces vervolgens door experts worden stopgezet. Sporen moeten zorgvuldig worden beschreven en verzameld voor de technische bewijsvoering in het opsporingsonderzoek. Daarna start het voorzichtig demonteren van de machines, de chemische apparatuur, de leidingen en dergelijke. Na het

ontmantelen worden de materialen en chemicaliën vakkundig afgevoerd en vernietigd.

Ontmantelen is niet ongevaarlijk. Er bestaat brand- en ontploffingsgevaar en er zijn grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig, meestal in vaten of jerrycans. Vaak zit daar iets anders in dan het etiket doet vermoeden. Je moet weten hoe het proces werkt, om te voorkomen dat er bij de ontmanteling iets mis gaat. Kortom, ontmantelen is specialistenwerk.

Wie zijn betrokken?

De politie is natuurlijk bij de ontmanteling betrokken, om de productieplaats zo goed mogelijk te onderzoeken op sporen van de criminelen. Ook de officier van justitie is altijd aanwezig (soms de rechter-commissaris), aangezien er een pand wordt binnengetroten. De veiligheid ter plaatse en de aanpak en omgang met gevaarlijke stoffen is vooral een taak van de brandweer, die wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. Door of onder toezicht van het Nederlands Forensisch Instituut worden monsters van de chemicaliën, reactievaten en afvalvaten genomen, zodat kan worden geanalyseerd welke (chemische) stoffen precies zijn gebruikt en wat en hoe er is geproduceerd.

Na de ontmanteling worden alle materialen en chemicaliën opgeladen en afgevoerd door een erkende afvalinzamelaar. Zoveel mogelijk worden de aangetroffen en inbeslaggenomen chemicaliën direct vernietigd. Gevaarlijke stoffen mogen -ook in opdracht van de overheid- niet zomaar worden vervoerd. De Inspectie Verkeer & Waterstaat, divisie Vervoer is belast met het toezicht op het transport van gevaarlijke stoffen en heeft speciaal voor het vervoer van chemicaliën afkomstig van drugslaboratoria en dumpingen een methodiek ontwikkeld waarbij een veilig transport van die chemicaliën, zoveel als mogelijk is gewaarborgd. Veiligheidsadviseurs zijn bekend met deze methodiek.

Ontmantelen is ingewikkeld/gevaarlijk

Uit de praktijk is gebleken dat bepaalde (gevaars)aspecten bij een ontmanteling over het hoofd werden gezien. Bijvoorbeeld omdat aanwezigen in aanraking kwamen met gevaarlijke chemische stoffen en (ernstige) verwondingen opliepen. Verder omdat men te laat zag dat het een productieplaats voor XTC betrof of omdat men niet wist waar specialistische hulp te vragen. Ook

werd er ontmanteld voordat de sporen waren opgenomen of werden chemische (afval)stoffen in strijd met de voorschriften afgevoerd. In 2002 heeft de regering daarom besloten tot een beter gecoördineerd optreden bij ontmantelingen.

De Unit Synthetische Drugs heeft hiervoor een project gestart, met medewerking van onder andere de politiekorpsen Amsterdam-Amstelland en Rotterdam-Rijnmond, de Regionale Brandweer Zaanstreek-Waterland, het Korps Landelijke Politiediensten, het Openbaar Ministerie, het Nederlands Forensisch Instituut en de Inspectie Verkeer & Waterstaat, divisie Vervoer.

5.8 | Ontmantelen (LFO)

Dienst Het (forensisch) ondersteunen bij werkzaamheden op plaatsen delict met een zeer hoog veiligheids- of chemisch dan wel CBRNe-gerelateerd afbreukrisico door de Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen (LFO)

Beschrijving De Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen omvat in grote lijnen:

- Het ontmantelen van drugsproductieplaatsen en gerelateerde opslag en dumpplaatsen
- Het instellen van forensisch en veiligheidsonderzoek op plaatsen delict met een (mogelijke) chemische, bio-radiologische of nucleaire besmetting (CBRNe)

Algemene intakecriteria Om een onderzoek in behandeling te kunnen nemen, dienen minimaal de volgende gegevens bij de aanvraag verstrekt te worden:

- Aanvrager (naam en personeelsnummer)
- Zaaknummer
- Locatie (adres en evt. GPS coördinaten)
- Soort incident
- Contactpersoon (naam, telefoon)
- Dag, datum en tijd incident
- Verdachte aangehouden ja/nee
- Gerichtte onderzoeksvraag
- Genomen maatregelen (optioneel)

Specifieke intakecriteria

- Voorbespreking met de (inzet-)coördinator LFO
- Accordering vooraf van de kosten die verbonden zijn aan de inzet van sommige externe specialistische diensten

5.8 | **Vervolg**

- Activiteiten**
- Beoordelen van aanvraag
 - Onderzoeken mogelijkheden en beschikbaarheid
 - Adviseren aanvrager over mogelijkheden en kosten
 - Coördineren van voorbereiding
 - Verrichten van ontmanteling of onderzoek

- Product**
- Proces-verbaal van onderzoek
 - Externe rapportage
 - IF-formulier

- Levertijd**
- Proces-verbaal van onderzoek: 7 - 14 werkdagen
 - Externe rapportage: in overleg

